

ZARZĄDZENIE Nr 15/2026

Dyrektora Gminnego Żłobka „Jelonek” w Dębicy Kaszubskiej

z dnia 15.06.2026r.

**w sprawie wprowadzenia list działań personelu oraz arkuszy samooceny wspierających
autonomię dziecka podczas czynności higienicznych i posiłków**

Na podstawie Statutu Gminnego Żłobka „Jelonek” w Dębicy Kaszubskiej oraz art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 z późn. zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1

W celu podnoszenia jakości opieki oraz podmiotowego traktowania dzieci wprowadza się do stosowania w Gminnym Żłobku „Jelonek” następujące dokumenty:

1. „Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych” – stanowiąca **Załącznik nr 1**.
2. „Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas posiłków” – stanowiąca **Załącznik nr 2**.
3. „Arkusz samooceny działań wspierających autonomię w obszarze higieny” – stanowiący **Załącznik nr 3**.
4. „Arkusz samooceny działań wspierających autonomię w obszarze posiłków” – stanowiący **Załącznik nr 4**.

§ 2

1. Zobowiązuje się cały personel opiekuńczy (opiekunów, specjalistów) do bezwzględnego stosowania zasad określonych w Załącznikach nr 1 i 2.
2. Zobowiązuje się personel opiekuńczy do rzetelnego wypełniania arkuszy samooceny (Załączniki nr 3 i 4) z częstotliwością raz w roku. Analiza arkuszy będzie elementem okresowej oceny pracy.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

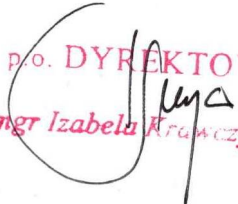
p.o. DYREKTOR
mgr Izabela Krawczyk
.....
(podpis i pieczęć Dyrektora Żłobka)

Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych

Na podstawie *Rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3*

1. Dostosowane do wieku dziecka wspieranie jego autonomii podczas czynności higienicznych, z uwzględnieniem etapu rozwojowego oraz możliwości indywidualnych dziecka.
2. Zachęcanie dziecka do samodzielnego podejmowania prób i wykonywania czynności higienicznych, umożliwienie wypracowania umiejętności poprzez próbowanie, bez wyręczania przez personel, np. proponowanie samodzielnego nakładania pasty na szczoteczkę do zębów, uczesania włosów, podciągnięcia spodenek.
3. Poszanowanie intymności i godności dziecka podczas nauki czynności higienicznych i w każdej innej sytuacji.
4. Informowanie dziecka o zbliżającym się czasie wykonywania danej czynności, np. umycia rąk przed posiłkiem, zmianie pieluchy.
5. Uczucie czynności higienicznych poprzez nazywanie kolejnych wykonywanych kroków, np. nakładamy mydło, wycieramy ręce, płuczemy szczoteczkę do zębów.
6. Wspieranie w czynnościach higienicznych poprzez umieszczanie środków higienicznych w miejscu dostępnym dla dzieci, w ich zasięgu.
7. Dostosowanie urządzeń sanitarnych do wieku i wzrostu dzieci.
8. Zachęcanie do wykonywania czynności higienicznych, podpowiadanie kolejności wykonywanych działań, wspieranie oraz oferowanie pomocy w razie wystąpienia takiej konieczności.

9. Umożliwianie dzieciom wykonywania czynności higienicznych we własnym tempie.
10. Chwalenie i docenianie podejmowanych przez dzieci prób, zachęcanie do dalszego próbowania.
11. Modelowanie właściwych nawyków higienicznych, dawanie dobrego przykładu i chwalenie samodzielności dzieci, bez krytykowania ewentualnych niepowodzeń.

P.O. DYREKTOR

mgr Izabela Krawczyk

Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas posiłków

Na podstawie *Rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3*

1. Dostosowane do wieku dziecka wspieranie jego autonomii podczas posiłków z uwzględnieniem etapu rozwojowego oraz możliwości indywidualnych dziecka.
2. Zachęcanie dziecka do samodzielnego jedzenia we własnym tempie, umożliwienie wypracowania umiejętności poprzez próbowanie, bez wyręczania przez personel.
3. Zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do spożywania posiłków – stołu i krzesła dopasowanego do wzrostu dziecka, naczyń i sztućców dopasowanych do wieku i możliwości dziecka oraz dostępu do wody pitnej i serwetek.
4. Zapewnienie możliwości samodzielnego nakładania jedzenia oraz jedzenia rączkami.
5. Poszanowanie tempa jedzenia i preferencji żywieniowych dziecka. Odpowiadanie na pytania dotyczące dań, tłumaczenie nazw i składników spożywanych posiłków.
6. Zapewnienie swobodnej atmosfery podczas posiłków, możliwości rozmowy z opiekunami oraz innymi dziećmi.
7. Zachęcanie dziecka do próbowania nowych smaków, bez namawiania i przymusu.
8. Zapewnienie dziecku możliwości skorzystania z dokładki.
9. Pozwolenie dziecku na niedokończenie posiłku, jeśli sygnalizuje, że jest najedzone i nie ma potrzeby spożywania większej ilości jedzenia.
10. Informowanie dziecka o zbliżającym się czasie posiłku oraz konieczności zakończenia poprzednich czynności.
11. Karmienie dzieci, które jeszcze nie potrafią lub nie chcą samodzielnie spożyć posiłku i potrzebują pomocy osoby dorosłej.
12. Zapewnienie dodatkowego wsparcia dzieciom mającym trudności ze spożywaniem pokarmu, z zaburzeniami sensorycznymi i problemami rozwojowymi.
13. Chwalenie i docenianie podejmowanych przez dzieci prób, zachęcanie do samodzielności.
14. Umożliwianie dzieciom uczestniczenia w przygotowaniu stołu oraz posprzątaniu po posiłku w miarę możliwości wiekowych i rozwojowych.

15. W miarę możliwości spożywanie posiłków razem z dziećmi – modelowanie prawidłowych zachowań dotyczących spożywania posiłków, korzystania z serwetek, używania sztućców, dbania o czystość przestrzeni wokół siebie.
16. Propagowanie zasad zdrowego żywienia, opowiadanie dzieciom o tym, co jest zdrowe, a czego należy unikać.
17. Przestrzeganie zasad panujących podczas posiłków, przygotowania do posiłków oraz sprzątania po jedzeniu przez wszystkich pracowników.

p.o. DYREKTOR
mgr Izabela Krawczyk

Arkusz samooceny personelu w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych

Na podstawie *Rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3*

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Mówię dziecku o zamiarze zmiany pieluszki i czekam na jego reakcję.			
Nie pośpieszam dziecka podczas korzystania z toalety czy wykonywania innych czynności higienicznych.			
Przypominam dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale one same decydują, czy chcą z nich skorzystać. Czekam na ich decyzję, nie wywierając presji.			
Daję dziecku prawo do towarzystwa lub intymności w toalecie. Szanuję jego zdanie.			
Pozwalam dziecku na samodzielne korzystanie z toalety czy mycie rąk. Dziecko nie musi pytać o pozwolenie dorosłego, czy może wykonać te czynności.			

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Buduję i wspieram samodzielność związaną z higieną odpowiednio do ich możliwości rozwojowych, pomagam w treningu czystości, respektując ich prawo do odmowy tego treningu.			
Na bieżąco uzgadniam z pozostałymi opiekunami sposoby wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.			
Wiem, kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne wiadomości związane z higieną. Przepływ informacji funkcjonuje na prawidłowym poziomie.			
Współpracuję z rodzicami dzieci, wymieniam informacje na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i dążę do uzgodnienia wspólnych działań w tym zakresie, np. związanych z kwestią odpieluchowania.			
Nie wywieram presji i nie karzę dzieci za załatwianie potrzeb fizjologicznych niezależnie od tego, czy udało im się skorzystać z toalety, czy zmoczyły się podczas leżakowania.			
Nie zawstydzam dziecka i nie okazuję zawodu, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety.			
Patrzę na potrzeby dziecka i jestem z nim w kontakcie, przewijam je bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości.			

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Wspieram starania dziecka, motywuję do podejmowania prób w przyjaznej atmosferze.			
Dbam o dobre samopoczucie dzieci, nie okazuję werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.			
Chwalę i doceniam starania dzieci.			
Daję dobry przykład. Wypracowuję z dziećmi nawyk mycia rąk – przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety.			

p.o. DYREKTOR
mgr Izabela Krawczyk

Arkusz samooceny personelu w zakresie wspierania samodzielności dziecka podczas posiłków

Na podstawie *Rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3*

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Nie wywieram presji na dzieciach, nie zmuszam do siadania przy stole, jeśli sygnalizują, że nie są głodne.			
Odpowiednio wcześniej uprzedzam dzieci, że zbliża się pora posiłku, pozwalając im dokończyć rozpoczęte aktywności.			
Zachęcam dzieci do pomocy. Zapraszam do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątania po posiłku.			

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Nie pośpieszam dzieci przy jedzeniu, daję im tyle czasu na posiłek, ile potrzebują.			
Nie stosuję kar i nagród. Nie nagradzam za zjedzenie posiłku, nie karzę za odmowę jedzenia.			
Rozumiem i akceptuję to, że dziecko może nie mieć ochoty na jedzenie lub nie lubić danej potrawy.			
Obserwuję dzieci i uwzględniam werbalne i pozawerbalne sygnały dotyczące potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw.			
Nie zmuszam do jedzenia i nie naciskam, żeby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu.			
W miarę możliwości rozwojowych pozwalam, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie.			
Zachęcam dzieci, w tym także niemowlęta, do samodzielnego jedzenia, jeśli tylko potrafią samodzielnie przyjąć postawę siedzącą i jest to dla nich bezpieczne.			
Pozwalam jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców.			
Dziecku, które ma trudności z jedzeniem, pomagam, karmiąc je łyżeczką lub widelcem.			

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść karmię w kontakcie „jeden na jeden” i obserwuję jego reakcję, żeby wiedzieć, czy jest już najedzone.			
Dbam o to, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały stały dostęp do łyżki i widelca.			
Pozwalam dzieciom podczas posiłku prowadzić rozmowy z personelem i innymi dziećmi siedzącymi przy stole.			
Staram się w miarę możliwości jeść razem z dziećmi przy stolikach, tak by uczyć ich prawidłowych zachowań przez własny przykład.			
Proponuję dzieciom potrawy, tłumaczę nazwy i składniki dania, tak by uczyły się, co im smakuje i co miały okazję jeść, a czego jeszcze nie próbowały.			
Rozmawiam z dziećmi o tym, co jest zdrowe, a co nie.			
Proponuję i umożliwiam dzieciom uprawianie ziół (warzyw) w gruncie lub doniczkach na oknie. Tłumaczę i pokazuję, jak wygląda wysiewanie nasion.			
Daję dzieciom możliwość udziału w przygotowaniu napojów i prostych potraw, w zależności od wieku i umiejętności, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.			

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi			Rok szkolny 2025/2026
Działanie	Tak	Nie	Uwagi kadry
Chętnie pozyskuję od rodziców informacje dotyczące żywienia dziecka w domu, jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków, trudności żywieniowych oraz nabytych umiejętności.			
Wspólnie z rodzicami i współpracownikami uzgadniam potrzeby dzieci związane z żywieniem, uwzględniam zasady zdrowego żywienia i profilaktykę otyłości, dbając o budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.			
Upowszechniam przepisy i pomysły na zdrowe posiłki i zachęcam rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu.			
Prowadzę bieżącą obserwację dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielę się spostrzeżeniami z rodzicami.			
Wiem, jakie zachowania dzieci związane z żywieniem powinno się oceniać jako niepokojące i w razie potrzeby kieruję rodziców do specjalisty.			

 p.o. DYREKTOR
 mgr Izabela Krawczyk